

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

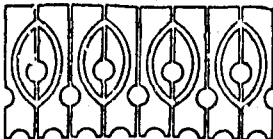
Organ al Uniunii Generale a Notarilor
Comunali și Cercuali.
din România

CUPRINSUL:

- 1 Spre noi orizonturi, de: Leon Bârle, notar.
- 2 Pașapoartele, de: Ioan M. Georgescu, pretor.
- 3 Controlul averii funcționarilor, de: N. Ghiulea.
- 4 Multimile și viața socială, de: Tiberiu R. Constant.
- 5 Activitatea Reuniunii județene.
- 6 Ordonanțe cu caracter administrativ.
- 7 Publicațiuni.

Apare la 1 și 15
a fiecărei luni.

MANUSCRISELE
se primesc până la 10 și 25
a lunii și nu se înapoiază.

ABONAMENTUL:
Pe 1 an 300 Lei

ADRESA:

Biblioteca

Notariatul — Primăria

Universității

Cluj

p. u. _____

județul: _____

A APĂRUT și al II-a și al III-a volum din „Administratia Comunală” manual

cuprinzând elemente din dreptul constituțional, administrativ, financiar și matrimonial, noțiuni de contabilitatea, diferite legi și regulamente, complectat cu explicație teoretică și practică, cu modelele, exemplele necesare și practica.
Aprobat de Ministerul de Interne cu ordinul No. 19857/1926.

LUCRARE DE MARE UTILITATE PENTRU ORI ȘI CINE ȘI ÎN SPECIAL PENTRU TOATE OFICIILE PREFECTURILOR, SUBPREFECTURILOR, PRETORIATELOR, NOTARIATELOR ȘI PRIMĂRIILE COMUNALE.

Acest manual cuprinde și un foarte interesant chestionar cu întrebări și răspunsuri relative la deosebite nedumeriri, ce se pot ridica mai ales în lumea slujbașilor noștri administrativi, în cursul aplicării noii legi administrative, financiare și altele.

Atragem luarea aminte a d-lor: Prefecți, Subprefecți, Pretori, Notari, Primari și Secretari comunali asupra acestei lucrări care prezintă o deosebită importanță în rezolvarea lucrărilor zilnice.

Acum când comunelor le lipsește o bibliotecă care să cuprindă colecțiile complete de legi, acest manual le înlocuiește cu multă prisosință.

Cercetând indicatorul, veți găsi cu multă ușurință: legile, regulamentele, circularile, deciziunile, etc., date de fiecare Minister, veți afla numărul, ziua, luna și anul *Monitorul Oficial* în care s'au publicat. Volumul III cuprinde și un „model-călăuză” cu toate formularele necesare în conceperea și redactarea actelor oficiale și particulare.

Costul acestor volume de 1800 pagini este 600 lei (câte 300-300 lei volumul)

Comenzile se vor adresa d-lui Alexandru Buha, președintele Uniunii Gen. a Notarilor Comunali și Cercuali, consilier financiar, delegat județean în Lugoj, str. Bisericii No. 24 notând pe cotorul mandatului că suma ce se trimite reprezintă costul manualului volumul II și III.

La fiecare comandă se va adăoga în plus 25 lei care reprezintă costul recomandării, volumele urmând a fi trimise recomandat spre a fi sigur că ajunge la destinație.

Cine nu are încă volumul I, se poate primi și acela tot aici cu preț de 300 lei.

A APĂRUT : REGULAMENTELE (tip.)

conform art. 100, 264—272 al legii pentru Unificarea Administrativă și anume:

1. Regulamentul (tip.) pentru organizarea diferitelor servicii și atribuțiunea personalului al comunei.
2. Regulament (tip.) comunal de edilitate.
3. Regulament (tip.) de igienă și salubritate publică.
4. Regulament (tip.) de poliție comunală.
5. Statutul pentru constituirea asociației de pășune și
6. Regulamentul privitor la modul de administrare și exploatare a izlazurilor comunale și neimpărțite (urbariale).
7. Regulament pentru administrarea și exploatarea izlazului comunal (separat de cel urbarial).

Regulamentele înșirate aici sub 1—4 fiecare comună are să le întocmească conform art. 100, 264—272 în conformitate cu legea administrativă, prin cari va determina în mod amănunțit organizarea diferitelor servicii, atribuțiunile și retribuțiunea personalului.

Regulamentele de sub 5 și 6 sunt a se întocmi *imediat* și a se trimite spre aprobare Ministerului de Agricultură și spre a fi asociația (urbarială, posesorală) înregistrată în registrul persoanelor juridice conform art. 84 din legea persoanelor juridice din 1924.

Pentru fiecare comună trebuie 3 exemplare.

Aceste regulamente sunt tipărite fiecare separat și se pot comanda cu ramburs, dela Dl. Alexandru Buha, consilier și delegat județean Lugoj, str. Bisericii 24.

Regulamentul 1 costă (un exemplar) 20 lei

2	”	”	6	”
3	”	”	6	”
4	”	”	20	”
5	”	”	25	”
6	”	”	20	”
7	”	”	25	”

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

Organ al Uniunii Generale a Notarilor Comunali și Cercuali din România

DIRECTOR ȘI REDACTOR RESPONZABIL:
ALEXANDRU BUHA,
consilier financiar, președintele Uniunii notarilor,
profesor al școlii de notari, Lugoj.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
LUGOJ, STRADA BISERICII No. 24.

PRIMREDACTOR:
Dr. ALEXANDRU VASILIE

Controlul averii funcționarilor.

Mai puțin în interesul fiscoșului și mai mult în interesul ridicării moralității și întăririi prestigiului autorității publice, credem necesar instituirea controlului averilor tuturor cetățenilor, și în special a funcționarilor publici.

Din nefericire în țara noastră sancțiune morală nu există. Acuzarea aruncată în fața cuiva, ieri sărac, astăzi milionar, că și-a însușit banii Statului, nu mișcă pe nimeni. Nu numai că procurorul nu se sesizează, dar nici opinia publică nu este destul de aspră pentru a judeca și condamna pe acei jefuitori, pe care lipsa unei forme judecătorești i-i mențin încă în viața publică. Poporul român îi iartă ușor, ironia ia locul ocării, iar puterea ce o dă celui bogat banul, face din cei necinstiți oameni ai zilei și conducători ai vieții noastre publice.

Pe buzele tuturor stau numele unor foști sau actuali funcționari, cari au palate și averi considerabile, cu puțini ani înainte, săraci, deabea trăind din salariul lor.

Generalizarea totdeauna păcătuiește. Poate nu toți acei oameni datoresc averile lor necinstei sau unor acțiuni necurate. Poate unii, prin împrejurări fericite și acțiuni cinstite au realizat o avere, de care nu au a le fi rușine, și nu ar voi să fie bănuși de necinste sau necorectitudine, ținând poate mai mult la curățenia numelui lor de cât la întreaga avere a lor.

Pentru aceștia controlul averilor funcționarilor sau foștilor funcționari, este o măsură bine venită și dorită.

Mai mult de cât atât. Funcționarii însăși sunt bucuroși de un asemenea control.

Din cauza câtorva, cari au abuzat de situația lor în mânăuirea averii publice sau în conducerea serviciilor publice, un blam general și nedrept se întinde asupra întregului corp funcționăresc. Și aci este un îndoit păcat: în primul rând majoritatea funcționarilor, marea lor majoritate, sunt pildă de cinste, abnegație și

devotament, și în al doilea rând, sunt descușrajați și loviți cei mai buni funcționari, și îndepărtate dela această carieră cele mai bune elemente.

Din această cauză, unul din cele mai scumpe deziderate ale funcționarilor publici susținute în congresele lor, este și controlul surselor averii tuturor funcționarilor publici.

Dorit de toți oamenii cinstiți, dorit de toți funcționarii cinstiți, controlul averilor ar trebui să vie ca un corolar al refacerii acestei țări, fiindcă orce s-ar spune, refacere desăvârșită nu poate fi fără o completă refacere morală. Și echilibrul moral nu poate fi readus în această țară fără controlul averilor tuturor îmbogățitorilor de după războiu care au aruncat societatea întreagă în corupție și desfrâu.

Evident această măsură nu e ușoară.

Sunt interese imense cari se opun. Mulți dintre conducătorii, cari ar fi chemați să ia o asemenea măsură, ar suferi cei dintâi de pe urma ei, dacă ar fi aplicată cu cinste.

Care partid politic va avea curajul să aplice aceste măsuri contra partizanilor săi, sau contra instrumentelor partizanilor săi?

Sunt măsuri civilizate și practice cu rezultate atât de strălucite în alte țări, cari au luat în țara noastră niște înfățișări atât de reformate în cât de multe ori te gândești dacă nu era mai bine dacă nu s-ar fi introdus.

Ni e frică însă că această măsură ar fi dintre acele, și ea nu ar servi decât să se arunce praf în ochii contribuabilului secătuit, sau pentru răsbunări politice, atât de frecvente în această țară.

Aplicarea controlului averii funcționarilor și a tuturor îmbogățitorilor de după războiu nu poate fi realizată de cât pe două căi.

Întâi, pe calea politică normală.

Înscrierea acestui deziderat social în programul unui partid cinstit democratic. Susținerea

acestui punct de program în propaganda electorală. Obținerea majorității sufragiilor cetățenilor pentru această chestie. Aducerea la cârma țării a acelui partid prin voința sufragiului universal.

E calea ce este folosită în țările civilizate, este politica obișnuită în Anglia unde alegătorii au de ales liber între o concepție politică sau alta, între un program de guvernământ, sau altul.

A doua cale este aceea a consensului comun.

Înțelegerea tuturor partidelor politice pe această chestie de interes social și național, ar fi eficace.

Un guvern venit cu misiunea expresă de a vota o lege pentru controlul averilor și cu consensul tuturor partidelor, sau cel puțin al partidelor mari de guvernământ, ar putea realiza această importantă reformă. Altfel agitația pe care ar ști să o nască în țară și în sferile conducătoare partidele adverse ar face imposibilă viața oricărui guvern. Controlul averii funcționarilor și îmbogățitorilor de războiu, controlul averilor tuturor cetățenilor avuți, nu ar putea fi

primit cu ușurință, fără opunere la burghezia bogată, care de fapt conduce această țară.

Această uniune sacră între partide pe o chestie de interes național nu o putem presupune realizabilă în timpuri normale.

Numai în fața unui dezastru, în fața unui dezastru moral sau financiar, în fața unei primejdii vădite, am putea presupune că bunul simț, dragostea de neam, sau chiar simțul de conservare ar putea hotărî partidele să lase deoparte toate interesele egoiste, toate ambițiile și să realizeze împreună o operă de salvare publică.

Putem presupune că ar surveni o împrejurare socială care să impună realizarea controlului averilor, și apoi confiscarea averilor făcute în chip necinstit?

Chestiunea aceasta ne pare fără soluție, și toate frământările omenilor cinstiți cari o cred necesară pentru readucerea echilibrului moral în societatea noastră, le socotim zădărnice?

N. Ghiulea.

Pașapoartele.

Pașaportul este un certificat de o formă specială care servește a dovedi identitatea unei persoane ce călătorește în afară de țara lui.

Până la un punct și până la dovada contrară, pașaportul dovedește și naționalitatea purtătorului.

În Europa Occidentală și Centrală guvernele au renunțat a pretinde înfățișarea acestui act streinilor ce pătrund în acele țări. Astfel azi, pașapoartele nu mai sunt necesare decât călătorilor ce intră în Rusia, Turcia, Bulgaria, Iugoslavia, Polonia și România; iar în Austria numai acelor ce vin din țările Balcanice, între care suntem numărați și noi. Grecia a desființat de mult aceste acte inutile, străgănitore și moștenite dela timpuri.

S'a dovedit în adevăr că oricine, om cinstit sau criminal dobândește cu cea mai mare ușurință un pașaport și că cei din urmă posed chiar câte două, trei, pentru diferitele eventualități. Ca dovadă de ineficacitatea acestui document întreb dacă s'a văzut vre-o dată vr'un vameș, sau comisar de frontieră confruntând semnalamentele din pașaport cu purtătorul. Se mulțumește a pune o viză pe dosul actului fără a-și arunca măcar ochii la călător! Și chiar de ar face-o, ce-ar putea înțelege din: statura mijlocie, părul castaniu, ochii căprui, fața omeadă,

barba rade, osebite semne n'are.

Ba guvernele s'au mai convins că nu pot împiedica intrarea în țară a unui individ care și-ar pune în cap să intre fără pașaport

La noi se crede încă în eficacitatea acestor hârtii. În special suntem convinși că pașapoartele ne apără de invazia evreilor din Galiția, Polonia și Rusia. Acei ce acreditează aceasta eroare le convine ca poliția străinilor să se facă la legațiunile și consulatele noastre sau la graniță, iar nu chiar în țară.

În ce privește pașapoartele noastre, în zadar am cercetat până și în regulamentul organic, nicăeri n'am găsit și nimeni nu mi-a putut arăta legea care a creiat pașapoartele, cu forma lor actuală, sau cu cea veche de pe la 1848.

Dar în sfârșit, barbar sau civilizată, inutil sau eficace, dovadă de identitate și de naționalitate sau simplă străgănire dacă nu chiar pretext de fiscalitate, pașapoartele sunt la noi obligatorii nu numai pentru streinii ce intră în țară dar și pentru români.

În treacăt, vă rog, să cugetați la situația unui cetățean român căruia se refuză intrarea în țara lui fiindcă cine știe din ce împrejurări, să zicem chiar neglijență, nu posedă asupra-i un pașaport. Și iată pașaportul decretat de administrație contra constituției și a codului civil,

în act doveditor de calitatea de român. Asta înseamnă că în țară nu se face sau se face prost poliția, în general, și a streinilor în special. Vorbesc de timpii trecuți; acum de când avem serviciu de siguranță generală sperăm că lucrurile s'au îndreptat și că în curânt vom intra și noi în concertul popoarelor civilizate. adică cu bună poliție, unde nu există pașapoarte.

E destul să repet, o zisei mai sus, să citez adică numele țărilor unde mai au curs pașapoartele pentru ca existența acestor documente să fie o dovadă patentă că în țara unde domnesc, administrația și poliția sunt rău făcute.

Socotesc că Turcia și Rusia n'au pretenția de a se lăuda cu administrațiile lor, și dacă Grecia și Sârbia au renunțat la pașapoarte au făcut-o pentru ca să-și dea aere de țări civilizate și fiind-că se convinsese de ineficacitatea acestor hârtii.

Cât pentru noi, unde pașapoartele au fost cu stricteță cerute din timp inemoriali, mă mir că le mai socotim apte a stavili intrarea evreilor în țara noastră. De ce nu a făcut-o până acum? Și azi nu pașapoartele împiedică

pe evrei de a mai imigra din Galiția și Rusia la noi, ci rațiuni economice cari sunt mai tari ca toate polițiile, vameșii și pașapoartele din lume, azi evreii găesc mai ușor de trăit acolo unde sunt sau în America, Egipt și Anatolia decât la noi. Cei cari, din diferite împrejurări, au interes să se stabilească în țara noastră o pot face or când cu cea mai mare ușurință. La ce ne mai servesc dar pașapoartele? La încasarea unui venit de câte-va sute de mii de lei? Știți însă că sunt streini, comercianți, călători, industriași, cari fug de țările unde li se cere pașapoarte.

Și poate sta în cumpănă acele sute de mii de lei cu străgăniile, reclamațiunile, vexațiunile, reclamațiile pe cale diplomatică și pagubele morale, ba chiar materiale ce suferim pe urma acestor acte balcanice.

Socotesc că ar fi timpul ca cu aplicarea noii legi administrative să se facă controlul străinilor de administrație și de poliție cu mai multă tragere de inimă pentru țara noastră.

Ioan M. Georgescu

Pretorul plășei Tândărei (Ialomița).

Spre noi orizonturi.

Prestigiul unei Țări se manifestă în expresiunea muncii cinșite depusă pentru promovarea intereselor în de obște.

Este prima și cea mai cardinală recerință în viața unui stat, — deoarece acest principiu este expresiunea puterii de viață și de bine, pentru care inșeșează o lume întreagă.

Acest principiu desăvârșește binele, fericirea, în consecință propășirea unui neam, unui popor.

Realizarea acestui principiu constituie o recerință iminentă a statului, — acesta trebuie să fie fundamentul solid și tare pe care să se construiască Templul Națiunii noastre, care să manifeste și să vestească mărirea Neamului nostru.

Organismul statului, care în situația de azi reclamă îmbunătățiri, trebuie reorganizat.

Aceasta este cea mai cardinală și iminentă recerință a statului, deoarece boala îndelungată duce la pierire.

Nu se admit în aceasta privință nici un fel de motive, *leacul e*, începerea unei munci cinșite, abandonarea intereselor personale, supri-

marea curentului politic din viața administrativă ce stingherește bunul mers al treburilor Țării, *salarizarea funcționarilor pe măsură de a putea feriți tentativelor de mită*, — în îndeplinirea căror condițiuni, statul va găsi însuțit roadele jertfei aduse, prin îmbunătățirea situației zilei de azi, așteptându-se și solicitându-se îndreptare.

Și cum organismul statului nu este altceva decât complexul tuturor funcționarilor, *aceasta chestiune trebuie să preocupe în primul rând statul, cunoscând, că până ce aceasta chestiune nu se va aranja, nici treburile Țării nu vor prospera.*

Statul trebuie să înțeleagă, că puterea și prestigiul unei Țări este depusă în mâinile organelor de executare. În măsura și în forma cum se va da expresiune recerinelor și necesităților solicitate de obște, în același raport se va manifesta autoritatea și prestigiul Țării.

Ordinea, cinștea și legalitatea sunt acelea condițiuni, cari aduc bine în lume, ridică și întăresc prestigiul Țării.

Relele de cari ne zbatem în fiecare zi sunt multe, lumea dorește și așteaptă o îmbunătățire.

Nimic nu e imposibil, totul depinde dela voința noastră fermă de a pune capăt relelor ce năpăstuiesc viața noastră.

Înjghebarea unei armate de apărare, azi trebuie să constituie prima problemă a statului, aceasta în asigurarea și revinderea moralei, care azi, durere, e noțiune abstractă, — în începerea unei munci cinste și oneste, cunoscând, că în espresiunea acestei puteri, — Țara noastră mare și frumoasă va fi într'adevăr și tare și puternică.

Aceasta trebuie să fie deviza statului, în acest principiu vom mărturisi puterea Neamului nostru, singură cărare spre bine.

Și la aceasta se recere puțină economizare a avutului nostru, pentru al destina la îmbunătățirea salarizării factorilor de apărare a Țării noastre, cari în primul rând sunt slujbașii Țării noastre, funcționarii statului, cărora dându-le pâinea cea de toate zilele, o existență modestă și sigură, vor ști a face față tuturor tentativelor, aproape în totdeauna indreptate spre păgubirea averii noastre publice.

In cazul că organismul statului î-și va face datorința în mod conștient și cu dragoste către Țară, interesele publice nici când nu vor fi subordonate intereselor particulare.

Și dacă aceasta nu s'a întâmplat astfel, vina nu este a se atribui în primul rând funcționarului, ci statului, care nu s'a îngrijit a da o existență sigură slujbașului seu, — pe care temă economizând, s'a făcut pagubă insuțită.

Remediul răului e, — salarizarea funcționarilor în mod corespunzător, cum și selecțio-

narea respective suprimarea funcțiilor inutile, cari n'au altă destinație decât prădarea banului public, fără contra serviciu.

O situație teribilă se presintă în inștiuțiunea Corporațiunei Notarilor comunali, care este cea mai împovărată cu muncă grea și cea mai principală în organismul statului, — căreia i se pretinde o muncă din zi în noapte, fără drepturi și fără remunerație cuvenită.

Suntem un element conștiu de datorința noastră, — muncim, lucrăm și obosim pentru promovarea intereselor publice, în crezul revindecării drepturilor noastre.

Munca noastră ce cuprinde toate ramurile de activitate a vieții organismului statului, pretinde o cunoștință absolut vastă, — pretinde o colaborare la atot ce este espresiunea intereselor statului.

Și dacă acesta este adevărul, și dacă aceasta este realitatea, de ce suntem așa puțin băgați în seamă de către factorii competenți? — Credem a nu fi demni unui asemenea tratament, credem, că vor înțelege-o aceasta factorii competenți, — în care crez, continuăm drumul nostru în espresiunea muncii noastre istovitoare și grea depusă pentru binele și promovarea intereselor obștești, de astadată solicitând și cerând factorilor competenți a se ocupa și de noi, pentru a ne cunoaște și a ne așeza în drepturile noastre juste, — astfel prin aceasta a asigura bunul mers al treburilor Țării, — dorința și voința noastră a tuturor.

Spre aceste noi orizonturi să ne îndreptăm drumul nostru.

Leon Bârle
notar.

Mulțimile și viața socială.

Lucrătorii greviști, cari adunați la poarta uzinei opresc pe camarazii ceilalți de a merge la lucru; manifestații, cari dela o intrunire unde au ascultat discursuri violente, es în stradă și cer realizarea doleanțelor; adunările politice din vremuri de mari agitații sau revoluție; debaterile parlamentare; spectatorii dintr'un teatru; adunările academice; procesiunile cu prilejul unui mare eveniment, a unei morți (a regelui Carol I. și a lui Lueger la București, etc.), a unei catastrofe, etc., toate formează, prin faptul adunării oamenilor în jurul unei idei, un corp psihic care absoarbe pe indivizii ce îl compun, anihilându-le caracteristicile individuale și adunând și amplificând elementele psihice comune.

Se crează astfel o unitate colectivă, complexă, foarte puțin aptă pentru raționamente și judecăți și pornită spre fapte dezinteresate, eroice sau criminale.

Mulțimile acestea au caracteristice comune, dar unele au și caracteristice specifice. Intre ele sunt asemănări mari, dar și unele deosebiri.

Ele sunt alcătuirii organice pregătite sau spontane, au o viață scurtă (câteva minute sau ciasuri, în istoria revoluției ruse sunt exemple de zile întregi¹⁾), iar elementele componente — indivizii — sunt în contact direct, foarte puțin supuși sugestiilor reciproce, dar sclavi

1) Vezi importanta Istorie a Revoluției Ruse de Const. Stere în „Viața Românească“ anul....

docili ale celor unilaterale, ale conducătorilor de-o clipă, ai *meneurilor*, cari printr'un cuvânt, printr'o comparație printr'o formulă fixează sentimentele masei, spre a le mânui, fiind totuși adesea ei însăși — șefi aparenti — sclavii reali ai formulei, ai simbolului eșit din spiritul mulțimei acesteia ale cărei mișcări, gesturi, traduc spiritul ei instabil, care trece dintr'o extremă în alta foarte repede și ușor.

Acestea sunt mulțimele *organizate*.

Cele *neorganizate* ca populația unei cafenele, a unei grădini publice, sau a unei străzi, bulevard sau promenade, care se plimbă, n'au nici o coeziune, căci le lipsește ideea în jurul căreia să se organizeze, fiecare având, dinpotrivă, idei, sentimente, preocupări particulare; iar unitățile cari din punct de vedere *fizic* alcătuiesc o mulțime nu formează o mulțime organizată, neavând o *unitate sufletească*, înhegată în jurul unei idei, etc.

Se pot numi mulțimi fizice sau anorganice; cari însă în împrejurări prielnice pot repede da naștere unei mulțimi organice.

Mulțimile organice au căpătat în timpurile moderne o mare înrăurire politică. D-nul doctor Gustave le Bon, unul dintre cei mai mari savanți ai lumii, numește epoca modernă, epoca mulțimilor. „Acțiunea inconștientă a indivizilor constituie una dintre principalele caracteristici ale epocii actuale” spune d-sa în prima pagină a operei sale clasice asupra materiei.²⁾

Spre a se alcătui aceste mulțimi este nevoie ca unitățile componente (indivizii) să aibă oarecari deprinderi, păreri, credințe, orientări politice, etc. asemănătoare. Trebuie să aibă oarecare comunitate cel puțin de suprafață, fiindcă numai prin aceste legături psihice interindividuale se poate transmite sugestia unei idei sau formule care dă naștere mulțimei. Intre indivizi cari aparțin mai multor rase și civilizații, fiind foarte puține și slabe puncte de asemănare, aceștia nu pot alcătui o mulțime organică, adică în măsură să constituie o forță ci reprezintă numai o suprapunere de elemente dispartate, inertă ca o grămadă de pietriș.

Se poate însă ca elemente de rase deosebite dar de aceeași civilizație, cari au trăit într'o atmosferă de deprinderi și aspirații comune, să constituie o mulțime sau mai multe și încă foarte puternice, când o formulă sau credință în conformitate cu acele aspirații și deprinderi, printr'o puternică sugestie le organizează făcându-le capabile de eforturi formidabile sau de incomparabile slăbiciuni, după împrejurări.

Cu alte cuvinte mulțimile moderne, spre a putea exista sub formă organică, trebuie în prealabil, să constituie un *public*

Publicul este colectivitatea membrilor unei societăți cari zilnic se interesează, își comunică și comente-

2) Vezi G. le Bon: *Psychologie des Foules*, 12^{ét.} Paris, Alcan 1907.

ază faptele generale sau particulare sau ideile de ordin general sau particular pe cari le lamează presa, indeosebi ziarul, marele ziar popular, care servește cititorilor săi premii multe, puține idei și întâmplările de căpetenie din țară, și din streinătate.

„Zilnic, oameni separați prin profesii și diștanțe se întâlnesc cu mintea asupra aceluiași fapt și chestiuni generale. Zilnic ei rup mentalmente barierele profesionale și suprimă o clipă spațiul... Din aceste apropieri periodice, cari devin continue, se naște o legătură psihică, mintală, sufletească”³⁾

Din punct de vedere morfologic, al formei fizice, publicul se deosebește de mulțime prin faptul că unitățile ce îl compun — oamenii — nu sunt apropiate fizicește ca în mulțimi, ci sunt presărate în societate, unde fiecare își vede de afacerile sale particulare, interesându-se de cele generale în orele libere: la cafenea, la berărie, pe stradă, etc. de asemeni se deosebește de mulțime prin faptul că publicul este durabil, continue nu de scurtă durată ca mulțimele. Din punct de vedere psihologic deosebirea constă în faptul că publicul este mai puțin impresionabil, se emoționează mai cu greu; are un nivel intelectual mai ridicat deși adesea foarte scăzut; personalitatea indivizilor ce'l compun nu se șterge așa de complect; are o tradiție; dar mai cu seamă nu este așa de mobil, nu trece dela gândire la acțiune, la fapte cu înspăimântătoarea ușurință a mulțimilor, și în sfârșit nu cade așa de ușor dintr'o extremitate în alta⁴⁾.

Publicul acesta, în țările civilizate realmente iar nu unde civilizația este o simplă mască, în țările în cari instituțiile publice au conștiința misiunii și a solidarității lor și în care cetățeanul are o concepție mai mult sau mai puțin limpede despre funcțiunea organică a fiecărui element social, într'o astfel de țară civilizată, și numai aci publicul poate avea o *opinie*, o părere, o dorință și chiar o *voință*.

Desigur nu toți oamenii dintr'o societate au aceeași opinie asupra chestiunilor curente pe cari le ridică viața economică, politică sau culturală. Există însă imensa majoritate, care reprezentând o forță mai mare ca celelalte fracțiuni, se impune ca fapt social, iar în politică ia forma unui principiu juridic (majorități electorale, parlamentare, etc.)

Acest public dă naștere în anumite condiții mulțimilor organice, vii. Dar opinia publică trebuie în prealabil să fie agitată de o idee — sentiment de ordin general și de interes general și actual: libertatea civică în Anglia, egalitatea în Franța, interesul național în Germania, problema minorităților în Transilvania, chestia evreiască în Moldova, problema agrară în vechiul regat înainte de 1919, etc. etc.

3) Tiberiu R. Constant, „Publicul și Presa” p. 6 (Progresul, București, 1913).

4) Tib. R. Constant, op. cit. p. 8. Vezi și G. Tarde: *L'Opinion et la Foule*, 2^{ed.} Alcan, Paris 1904.

Dar această agitație în opinia publică se calmează încet încet dacă nu apare *conducătorul*, care prin prestigiul unui cuvânt, unei formule să organizeze mulțimea să-i dea viața, activitatea.

Așadar factorii de competenție în acțiunea mulțimilor este *cuvântul magic*, formula misterioasă și sugestivă, *conducătorul, împrejurările și întâmplarea, hazardul*.

Formula magică.

Democrație, democratic, — în ele înse - le expresiuni verbale ale unor idei și credințe deosebite dela popor la popor,⁵⁾ fac o impresie extraordinară asupra maselor, deși sensul lor este vag și tocmai din această cauză și fiindcă sunt de o natură mistică, deoarece popoarele au credința că prin ele vor ajunge la fericire.

De asemeni cuvintele *anarhie, bolșevism*, etc. pe care politicianii le opun celordintăi, spre a-și acoperi actele arbitrare, absolutiste, cum sunt tocmai actele anarhiștilor și ale bolșevicilor.

Conducătorii se recrutează indeosebi printre acei atinși de neuroze, acei excitați, acei jumătate alienați cari ating marginile nebuniei (Le Bon p. 106).

Obsedați de o formulă, ei o impun maselor prin repetarea ei cu încredere absolută în izbândă și cu persistența și curajul martirilor.

Victoriile francezilor Marei Revoluții se datoresc în mare parte conducătorilor de mulțimi, cari erau și generali. Tot conducătorilor se datoresc desigur primele succese ale Armatei Roșii în interior. În afară ele nu pot avea nici un succes fiindcă, trebuind să se amplifice cu elemente sustrate influenței mistice bolșevice — adică cu țărani — aceștia, neavând pregătirea necesară sufltească, vor contrabalansa acțiunea celorlalți, și este destul ca ei să fie cuprinși de panică, spre a pune în debandată armate întregi; căci se știe că spaima se propagă în mulțimi cu puterea și iuțea fulgerului chiar când ea are ca *origină* o simplă halucinație individuală.

Conducătorul, spre a da suflet unei adunături de oameni și a crea astfel o mulțime trebuie să fie *sincer*, să găsească și să plaseze la vreme formula, să nu raționeze, să nu motiveze o idee, ci să o afirme continuu sub diferite forme, dar în acele momente, dacă nu va fi într-o surescitare nervoasă șansele lui de izbândă vor fi foarte mici. Un altul îi poate ușor lua locul.

Imprejurările de asemeni influențează enorm mulțimele. O ploaie torențială poate calma o mulțime delirantă și este neprobabil ca ea să se formeze în urmă în aceeași zi.

* * *

Indeosebi în schimbările politice rolul mulțimilor este mare. Adesea mulțimile agitate au răsturnat guvernul dela putere sub presiunea conducătorilor.

Cum o mulțime reprezintă totdeauna un pericol

⁵⁾ Căci cum observă G. le Bon (op cit. p. 96), la popoarele latine democrație înseamnă ștergerea individului în fața colectivității reprezentată prin Stat, pecând la Anglosacsoni aceeași expresie se traduce în mintea poporului prin desvoltarea inițiativă și a voinței individuale față de Stat.

pentru liniștea publică, fiindcă ea se poate ușor deda la acte de violență și la mari cruzimi asupra celor mai pașnici cetățeni, rolul autorităților, indeosebi al celor polițienești este aci extrem de delicat.

În primul rând se știe că *dreptul de întrunire* este de ordin constituțional. Nici o lege nu-l poate restrânge afară de cauzele arătate tot de constituție. Neapărat, sub un regim absolutist guvernul va putea să umple sala de întrunire cu polițiști și jandarmi, spre a nu mai încăpea publicul. Dar acest procedeu poate fi un cuțit cu două tăișuri, fiindcă sala întregă formând o mulțime, cu mijloacele arătate se poate întâmpla ca contaminarea să fie generală și toți să alcătuească în urmă o singură masă de agitație.

Se poate iarăși întâmpla ca oamenii să fie opriți prin amenințări de a veni la întrunire.

În sfârșit guvernul va putea lua acest drept de întrunire printr'o simplă măsură administrativă. Dar prin acest atentat fățiș la libertățile publice se poate provoca apariția spontană a unui mare număr de mulțimi pe stradă, în piețe publice și o răsturnare de guvern se poate ușor produce, bineînțeles în Țările în cari există o conștiință publică și deci o opinie publică

Țara noastră este ferită prin urmare de aceste surprize.

Vom privi așadar rolul poliției din punct de vedere juridico-psihologic.

Prin deosebire de constituția dela 1866, constituția din Martie 1923 în art. 28 al. 2 permite întrunirile sub cerul liber afară de piețele și căile publice. Într'o curte particulară sau pe un loc viran este deci îngăduit a se ține întruniri, și încă pentru aceasta nu este nevoie de o prealabilă autorizare, (art. 28 al. 1). Dar întrunirile, procesiunile și manifestațiile pe căile și piețele publice sunt supuse legilor polițienești (art. 28 al. 3). Poliția le poate îngădui sau opri, după cum va socoti că vor tulbura sau nu ordinea publică, bineînțeles după indicațiile guvernului, care poate organiza sau tolera întrunirile, procesiunile și manifestațiile⁶⁾.

Dar în nici un caz armata nu poate interveni decât executând ordinele autorităților civile singurele răspunzătoare de menținerea liniștei și ordinii publice afară de starea de asediu, care printr'o simplă măsură administrativă suspendă aplicarea legilor și a constituției.

Dacă vom căuta o lămurire a acestui art. 28 al. 3 din constituție în debaterile parlamentare, nu vom găsi nici o preocupare amănunțită a legiuitorului de

⁶⁾ Ne reamintim recente manifestații naționaliste cari au avut loc la Turnu-Severin cu ocazia judecării procesului Corneliu Zelea, Codreanu și alții, manifestări la cari au luat parte și autoritățile. Deasemeni că mulți își mai amintesc încă pioasa procesiune care a avut loc pe străzile Bucureștiului în 1910, cu prilejul morții prima-Vienei, Lueger și la care au participat cred peste 15.000 persoane. Această procesiune a fost redată în 3-4 coloane de d-l Leontin Iliescu și cu mine în ziarul „Universul”.

aceste chestiuni, căci la Senat s'a pus la vot proiectul care a devenit lege *fără nici o discuție*⁷⁾. De asemeni la Cameră s'a votat, fără discuție, afară de un amendament al dlui Arthur Counarth la aliniatul întâi, care nu este în legătură cu subiectul nostru⁸⁾.

Desigur fiecare partid s'a gândit ca guvernului să-i lase depline puteri în privința tolerării manifestațiilor, intrunirilor sau procesiunilor pe piețe și străzi publice.

Legea nu distinge. Orce caracter vor avea intrunirile, etc. ele sunt permise ori unde sub cerul liber „afară de piețele și căile publice”. Și desigur intrunirile cu caracter, științific, național, etc. vor fi mai bine văzute decât cele politice sau sociale.

Chiar intrunirile cu caracter revoluționar vădit, dar în cari nu se vor lua hotărâri contra siguranței statului și cari se vor mărgini la discuții teoretice și la măsuri cari să nu intre în prevederile codului penal sau oricărei legi represive (care bineînțeles să fie constituțională) ele nu pot fi împiedecate în mod legal de autorități.

Nici o lege din lume — îndeosebi prin statele moderne — nu poate țărnu-i numărul partidelor politice sau sociale. Așa existența unui partid regalist într'un stat republican și viceversa este foarte firească și pretutindeni în țările civilizate sunt libere să se desvolte!⁹⁾ De asemeni existența unui partid socialist, comunist sau chiar anarhist, întrucât pentru organizarea lor și pentru propagandă nu uzează de mijloace ilegale, este perfect legală.

Un regim politic monarhic sau republican nu pot avea pretenția că dacă îmbracă forma unui stat la un moment dat al evoluției lui, el a monopolizat mijloacele cele mai bune de a asigura deplină dezvoltare socială. Dimpotrivă din ciocnirea tuturor energiilor din sânul societății ese rezultanta care înfățișază progresul.

Așa, vedem de pildă în statele civilizate, cum în alegeri fiecare partid, după popularitatea lui își trimite reprezentanții în parlament, atât cel socialist cât și cel republican, sau monarhist sau comunist. Ceva mai mult însăși acele alegeri — mai ales dacă ar fi libere — ar fi cel mai prețios barometru în mâna omului de stat, cu vederi largi și dragoste profundă pentru țara lui.

Așadar ofițerul de poliție nu trebuie să se preocupe de culoarea acelor ce se întrunesc, ci numai să

7) Vezi Monitorul Oficial (dezbaterile Senatului) No. 46, din 28 Aprilie 1923 pag. 747 col. 3, ședința 20 Martie 1923.

8) Vezi Mon. Of. (Desb. Camerei) No. 52 din 9 Mai 1923 pag. 1367, coloana II și III și pag. 1368 col. I și II.

9) Desigur sunt excepții. (Rusia, etc.) Dar statele cu care numai partidul politic care are puterea în mână, este îngăduit, sunt statele cele mai slabe, a căror existență este așa de fragilă încât se tem să nu cadă din moment în moment. Ele recurg la teroare și la despotism ca la o măsură desperată, care însă totdeauna, mai curând sau mai târziu, contribuiesc în mare măsură la prăbușirea regimului care a recurs la ele.

vegheze dacă acțiunile lor întrec marginile îngăduite de legi.

Dar în însăși acest cadru restrâns rolul poliției este foarte delicat.

Ea trebuie să știe *când* să intervie, *cum* să intervie, *unde* să intervie ca acțiunea sa să aibă sorți de izbândă.

Așa într'o intrunire oarecare ea nu poate opri pe acei cari intrerup pe orator, pe cei cari îl aprobă sau îl dezaprobă căci intervenția ei nu numai că este ilegală dar va fi ineficace.

Când însă omul trece dela vorbă la fapte, când intrerupătorul vrea să lovească etc. pe orator sau pe altul, poliția trebuie să intervie *spre a evita* infracțiunea penală, iar dacă s'a săvârșit spre a o *instrumenta* spre a aduna probele faptului; dar numai atunci când după împrejurări — intervenția sa nu ar irita spiritele și nu ar avea aerul că violează libertatea individuală.

Deci intervenția deși trebuie să fie energică însă nu trebuie să fie brutală. Prin delicateță și adesea prin glumă aparentă se poate potoli un impulsiv, se poate scoate dintr'o sală de intrunire prin amăgire și apoi dacă persistă și nu se liniștește, desigur că va fi dus la răcoare și ținut pânăce întrunirea se va risipi.

Dacă însă mulțimea se agită influențată de orator și dă semne neliniștitoare în cece privește ordinea publică, desigur că nu asupra mulțimei însăși poliția își va îndrepta acțiunea sa, fiindcă nu va reuși decât să irite și mai mult spiritele. Mulțimea am văzut că este un corp al cărui suflet se află sub sugestia conducătorului.

În orice mulțime, deși vor fi mai mulți oratori, totuși unul singur va fi adevăratul conducător. Prin el poliția va trebui să previe neorânduiele. O acțiune diplomatică polițienească va putea influența pe conducător, care la rândul lui va influența mulțimea și o va liniști, canalizând entuziasmul sau iritarea ei în altă direcție.

Numai când toate mijloacele acestea au fost epuizate fără succes, poliția va căuta *manu militari* să împiedice dezordinele.

Dar ce este ordinea publică? Ce este o dezordine?

Dezordinea este abaterea dela un text precis de lege. Deîndată ce o acțiune individuală sau colectivă calcă o lege represivă sau sunt simptome sigure că o vor călca în mod neîndoelnic, poliția este în rolul ei să intervie dar numai atunci.

Ordinea publică nu este deci o noțiune vagă lăsată la arbitrarul agenților preventivi sau pe represivitate.

De aceia agentul polițienesc, îndeosebi ofițerul polițienesc, trebuie să cunoască legile represive și să cunoască ce anume elemente trebuie să întrunească un

fapt spre a fi contravenție, delict sau crimă. Fiecare infracțiune deci trebuie să o cunoască.

Neapărat n'avem curajul să pretindem așa de mult unor slujbași cari sunt așa de insuficient plătiți. Ar fi și nedrept să pretinzi unui muncitor să-ți furnizeze o muncă care ar depăși cu mult renumerația destinată să-i repare pierderea energiei cheltuită în producțiune.

Dar în fapt această poliție nu există. Ceva mai mult în starea financiară de astăzi nici nu este probabil că va fi așa cum ar trebui să fie spre a-i împlini rolul ei față de manifestările antisociale individuale și îndeosebi cele colective, față pe agresiunile mulțimilor turbulente, a căror eră este era ce trăim¹⁰⁾.

Tiberiu R. Constant

Activitatea Reuniunilor județene.

Reuniunea notarilor din județul Cluj.

No. 19—1927.

Convocare.

Dnii membri ai Reuniunii Notarilor din județul Cluj, prin aceasta să convoacă la ședința ordinară a Adunării Generale ce va avea loc la 3 Decembrie 1927 ora 10 a. m. în sala cea mică din palatul Prefecturii județului cu următoarea ordine de zi:

1. Raportul președintelui despre activitatea reuniunii.
2. Aprobarea statutelor reuniunii întocmite de președinte.
3. Hotărâre în cauza banilor încuși pentru înființarea tipografiei comunale.
4. Chestiunea paușalelor de călătorie.
5. Aprobarea contului de gestiune pe 1927.
6. Aprobarea bugetului pe 1928.
7. Propuneri.

Fiecare notar și secretar de notar în serviciul activ pe teritoriul județului este obligat a lua parte la ședință, iar absența este de a se justifica la președinte. Cu ocazia adunării generale se va ceti apelul nominal pentru a se cunoaște colegii cari își neglijează îndatorirea ce o au față de reuniune.

Chinteni, 16 Nov. 1927.

Ioan Stoica, președinte.

Reuniunea Notarilor Comunali și Cercuali jud. Severin.

No. 60/1927.

CONVOCARE.

Domnii membri ai Reuniunii Notarilor comunali și cercuali din județul Severin prin aceasta se convoacă la

Adunare Generală Ordinară

care se va ținea în Lugoj la 5 Decembrie 1927 ora 10 a. m. în sala mare a prefecturii, iar Domnii membri ai Comitetului se convoacă la

ședința

care se va ținea la 5 Decembrie 1927 la ora 8

a. m. tot în sala mare a prefecturii cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea adunării generale și constatarea membrilor prezenți.
2. Raportul președintelui despre activitatea Reuniunii și a Uniunii generale.
3. Aprobarea contului de gestiune de pe anul 1926.
4. Stabilirea bugetului Reuniunii de pe anul 1928.
5. Esmiterea unei delegațiuni la adunarea generală a Uniunii Notarilor care va avea loc în Arad.
6. Propunerea secțiunii administrative a Uniunii Generale relativă la fuzionarea asociației generale a notarilor comunali din vechiul regat cu Uniunea Generală a Notarilor din România.
7. Chestiunea Căminului notarilor și secretarilor de notari.
8. Propunerea președintelui pentru a se cere Ministerului de Interne, ca secretarii de notari să fie retribuiți și pensionați de către Stat.
9. Propunerea președintelui să se ceară Ministerului de finanțe, ca notarii se fie scutiți de sarcina încasării veniturilor Statului și întrucât aceasta nu s'ar putea, să se majoreze remunerația actuală de 300 lei lunar la cel puțin lei 1000 lunar.
10. Incassarea dărilor.
11. Alegerea Prezidiului și a Comitetului.
12. Eventuale propuneri.

Regulament

asupra ordinii și desbaterilor la adunarea Reuniunii:

1. Fiecare notar și subnotar este obligat a lua parte la adunare, putând computa cheltuielile în sarcina comunei.
2. Fiecare notar și subnotar, care dorește a lua

¹⁰⁾ În acest studiu n'am făcut decât să schițăm planul general al unor serii de articole în cari unele chestiuni mai însemnate vor fi dezvoltate mai amănunțit.

cuvântul e dator a se anunța la primnotarul Reuniunii înainte de începerea ședinței Comitetului.

3. Sunt îndatorați notarii și subnotarii, a păstra liniștea și a nu conturba mersul demn al discuțiilor.

4. Pentru demnitatea desbaterilor și economisarea timpului se admit numai vorbirile serioase și scurte la obiect.

5. Fiecare vorbitor se va supune somațiilor președintelui.

6. Cu desăvârșire este interzis a se face ori-ce polemie politică, luând prezidiul toată răspunderea morală și personală asupra sa pentru eventualele cazuri.

7. Toate taxele restante și curente, privitor la Reuniunea județeană, cât și la Uniunea Generală, Căminul notarilor, taxele pentru Cămin dela fiecare notar și secretar de notar lunar 10 lei dela 1 Ianuarie 1926 începând adecă pe 2 ani dela fiecare 240 lei, în interes propriu trebuiesc necondiționat achitate la casarul Reuniunii.

Lugoj, la 15 Noemvrie 1927.

Ieronim Văcariu
primnotar.

Alexandru Buha
președinte.

Mulțumită publică.

Cartea Românească S. A. din Diciosânmărtin ne transmite prin colegul Francisc Szász, președintele Reuniunii județene din județul Târnava-mică suma de lei 10.000 pe seama fondului căminului notarilor împreună cu următoarea adresă căreia îi facem loc cu plăcere:

„Prin prezenta ne luăm voie a vă face cunoscut, că plătim suma de lei 10.000 (zecemii) pentru cămi-

nul notarilor din Ardeal, ca recompensă pentru sprijinul ce ni l-au acordat notarii comunali în anul acesta. Suma o aduce personal d-l Francisc Szász președintele reuniunii din județul Târnava-mică.

Deodată ne permitem a Vă ruga să binevoiți a face apel la d-nii notari din toate județele prin președinții Reuniunilor județene, ca să ne acorde încredere deplină și în viitor. Sperăm, că mărindu-se circulația, pe care vom face cu primăriile comunale, vom putea da pentru căminul notarilor o sumă mai mare pentru anul viitor.

Vă rugăm să binevoiți a ne face cunoscut cât este tariful pentru o publicație de reclamă, pe care dorim să o facem în revista dv. „Administrația Română”. Publicația vrem să o dăm pentru mai mulți numeri.

Sperând că veți binevoi a aprecia sacrificiile ce le facem și silințele noastre de a da imprimate bune cu prețuri moderate, Vă rugăm să primiți asigurarea considerației noastre deosebite și sincere mulțumiri pentru bunăvoința d-voastră”.

Cu toată stima :

Tipografia Cartea Românească
Diciosânmărtin

Aducem și pe această cale Soc. Cartea Românească din Diciosânmărtin viile noastre mulțumiri pentru sprijinul acordat și rugăm pe domnii colegi din valea Târnavei, ca la rândul lor asemenea să sprijinească această tipografie.

Lugoj, la 20 Noemvrie 1927.

Preșidiul Uniunii Gen. a Not.
Com. și Cerc. din România.

ORDONANȚE CU CARACTER ADMINISTRATIV

Copie.

România Ministerul de Interne No. 20761 C.

Domnule Prefect.

Situația financiară a județelor și a comunelor lasă mult de dorit și din punctul de vedere al veniturilor și din cel al cheltuelilor. O reorganizare temeinică a lor se impune și ea va face preocupărilor noastre cât mai curând.

Chestiunea însă este atât de însemnată și de complexă încât o soluție definitivă a ei nu se va putea da pâna la întocmirea bugetelor pe anul 1928.

Aceste bugete vor trebui întocmite cam tot pe bazele celor din anii trecuți.

Dar precum Statul a ajuns la echilibrarea bugetului său procedând în primul rând la o verificare amănunțită a cheltuelilor și la reducerea lor, tot astfel se impune să procedați și Dvs. cu bugetele județene și comunale.

În acest scop numim o comisie locală, compusă

din Dvoastră Dl Traian Lalescu, Dl președinte al Consiliului județean și Dl Administrator financiar, care să examineze împreună cheltuelile obligatorii ce vor fi necesare pe anul 1928. pentru personal și material, atât pentru județ, cât și pentru comunele urbane reședință, nereședință și rurale din acel județ.

La cercetarea bugetului orașului de reședință va lua parte în comisie și Dl Primar al acelui oraș.

La examinarea cheltuelilor se va observa ce reduceri se pot face în personalul diferitelor servicii județene și comunale, ținându-se seamă de nevoile serviciilor, cum și de situația funcționarilor, în ce privește drepturile lor de stabilitate, potrivit legii statului funcționarilor publici.

Ministerul cu ocazia cercetării bugetelor a constatat, că există prea mult personal, față de necesitățile stricte ale serviciilor și crede că este absolut necesar să se procedeze la selecționarea lui, suprimându-se

personalul inutil, care încarcă bugetul în dauna nevoilor în ordin edilitar, cari sunt în mare suferință și cari trebuie să vă preocupe în special.

Sub nici un motiv nu veți mai admite fonduri globale pentru plata de diurniști sau persoane angajate pentru diferite lucrări.

Deasemenea veți suprima fără nici o cruțare ne-numeratele indemnități diurne, misiune, cheltueli de transport, și altele asemenea alocate pentru funcționari, membrii delegațiunii permanente, consilieri județeni și comunali etc.

În special la comunele rurale trebuiesc suprimate cu desăvârșire: diurnele sau indemnizațiile prevăzute în bugetele lor pentru D-nii: subprefecți, secretari ai consiliilor județene, pretori, contabili juțeni, revizori sau subrevizori școlari, protecției, controlori fiscali, etc. diferite subvenții pentru plata de personal angajat la Prefectură sau Pretură, indemnități de transport și reprezentare pentru primar, membrii delegațiunii permanente comunale și alți funcționari comunali.

Nenumeratele subvenții acordate din bugetele județelor și comunelor pentru diferite instituțiuni, unele chiar străine de localitate, numeroasele ajutoare de tot felul, burse fără nici un rost, alocații importante pentru cumpărări de cărți, hărți, calendare, portrete, ziare etc. absolut fără nici un interes pentru administrație, trebuiesc deasemenea suprimate complet.

Se va observa ca cheltuelile de material pentru automobile furaj pentru animale, combustibil, furnituri de cancelarie, întreținerea localurilor, etc. să se prevadă în limita strict necesară, justificându-se complet fie care alocație, avându-se în vedere că economiile rezultate dela asemenea cheltueli, să fie cu folos întrebuințate pentru cheltuelile de înzestrare, întreținerea drumurilor, podurilor, construcții de localuri necesare administrației, școli, spitale, biserici, etc., cari sunt neglijate în prezent din cauza cheltuelilor de altă natură exagerate.

Comisiunea în chestiune trebuie să fie convinsă de necesitatea asanării finanțelor județene și comunale, neadmițând nici favoare și cerând să i se justifice complet întrebuințarea banului public.

Comisiunea va întocmi tablouri de cheltuelile admise pentru județ și pentru fiecare comună urbană reședință, nereședință, com. rurală, comparativ cu cheltuelile din anul 1927.

Tablourile pentru județ și comunele urbane reședințe, nereședințe și rurale, ni se vor înainta neîntârziat până la 20. Noembrie 1927, cu rapoarte separate (pentru județ Direcțiunii județene, iar pentru comunele urbane și rurale Direcțiunii comunale) spre examinare.

Tablourile pentru comune se vor trimite șr autorităților comunale respective, obligându-se să le aibă în vedere la formarea și votarea bugetului, iar delegațiunea permanentă județeană le va controla cu ocazia

cercetării bugetelor potrivit art. 240. din legea pentru unificarea administrativă.

Odată cu tablourile menționate, ni-se va înainta și o situație de sumele ce sunt stabilite de Administrația financiară locală, drept cote adiționale pe anul 1927, pentru județ și comune, specificându-se însă fiecare fel de cotă, prevăzute de legea pentru unificarea contribuțiilor directe.

Ministru, (ss) I. G. Duca.

Dir. G-al Ad-ției comunale: (ss) C. Coloian.

p. Dir. G-al al A-ției Județene (ss) M. Stănescu.

Noi, ministru secretar de Stat la departamentul de interne.

Având în vedere deciziunea cu No. 25.134 P. din 18 Noembrie 1927, prin care s'au dat norme călăuzitoare d-lor inspectori generali administrativi, asupra modului cum urmează să-și exercite acțiunea de îndrumare, control și educațiune profesională;

Văzând dispozițiunile art. 2 din sus citata deciziune, articol care fixează 10 circumscripțiuni de inspecțiune în întreagă țara, stabilind județele ce întra în compunerea fiecărei circumscripțiuni și reședințele lor;

Văzând alineatul ultim al art. 2, care prevede că: „Repartiția inspectorilor generali administrativi pe circumscripții se face prin decizie aparte;

În virtutea drepturilor ce ne dă legea,

Decidem:

Art. I. D-nii inspectori generali administrativi se repartizează pe circumscripțiunile stabilite prin deciziunea noastră No. 25.134 P. din 18 Noembrie 1927, astfel după cum urmează:

DI Mihail Miloteanu, inspector general administrativ, având ca ajutor pe d-l Paul Demetrescu, insp. gen. cl. II, la circumscripția I.

DI Paul Goma inspector general administrativ, având ca ajutor pe d-l Paul Nanian, inspector general cl. II, la circumscripția II.

DI Constantin Râșcanu, inspector general administrativ, având ca ajutor pe d-l G. Stavri Zărnești, inspector general cl. II, la circumscripția III.

DI Pavel Crudu, inspector general administrativ, având ca ajutor pe d-l Mihail Pictorian, inspector general cl. II, la circumscripția IV.

DI Ștefan Cocerva, inspector general administrativ, având ca ajutor pe d-l Petre Petrescu, inspector general cl. II, la circumscripția V.

DI N. Rădulescu Dobrogea, inspector general administrativ la circumscripția IV

DI Alexandru N. Ștefănescu, inspector general administrativ, având ca ajutor pe Dimitrie Melidon, inspector general cl. II, circumscripția VII.

DI Victor Hodor, inspector general administrativ, având ca ajutor pe d-l Eugen Ștefănescu, inspector general cl. II, la circumscripția VIII.

Dl Iulian Peter, inspector general administrativ, având ca ajutor pe d-l Gh. Butoi, inspector gen. clasa II. la circumscripția IX.

Dl Dimitrie Tomescu, inspector general administrativ, având ca ajutor pe dl Victor Hugo Starak, insp. gen. cl. II, delegat la circumscripția X.

Art. II. — Directorul general al personalului și controlului este însărcinat cu executarea acestei decizii.

Dat la 18 Noemvrie 1927.

Ministru, I. G. Duca.

No. 25.135 P.

Deciziunea domnului ministru de interne cu No. 25.134 P. din 18 Noemvrie 1927, inserându-se cu erori de manuscris în Monitorul Oficial No. 257 din 19 Noemvrie 1927, se publică din nou după cum urmează :

Noi, ministru secretar de stat la departamentul de interne,

Luând cunoștință de comunicările direcțiilor ministerului și de rapoartele inspectorilor generali administrativi ;

Având în vedere că din aceste comunicări și rapoarte rezultă că legea unificării administrative nu se aplică în mod uniform în toate părțile țării ;

Având în vedere că unele din dispozițiunile acestei legi nu și-a putut găsi aplicațiunea din cauza lipsei unei preocupări indelungate de serioase a administrațiunilor comunale și județene ;

Având în vedere că până în prezent nu există un regulament dezvoltător al dispozițiunilor sus citatei legi, din care cauză unele texte au fost greșit înțelese și aplicate ;

Având în vedere că din aceleași rapoarte și comunicări rezultă că unele administrațiuni comunale și județene nu observă cu suficientă grijă aplicațiunea strictă a dispozițiunilor legii în ceea ce privește administrarea avutului și mănuierea fondurilor acelor administrațiuni, situațiune care aduce însemnate prejudicii comunelor și județelor ;

Având în vedere că o atare stare de lucruri nu poate fi remediată decât prin organizarea unui control riguros și permanent ;

Având în vedere că un asemenea control este îndreptățit și de necesitatea de a se ști dacă consiliile comunale și județene în desfășurarea activității lor, stau în permanent acord cu interesul Statului ;

Având în vedere și necesitatea ca serviciile exterioare ale ministerului să fie continuu inspectate în activitatea lor ;

Având în vedere pe de altă parte, că activitatea administrațiunilor comunale și județene pentru ca să

poată asigura și propășirea generală a țării, are nevoie de o continuă îndrumare și coordonare ;

Văzând dispozițiunile art. 13 din legea unificării administrative după care ministerul de interne îndrumază, coordonează și controlează activitatea comunelor și județelor ;

Văzând și textul art. 15 din aceeași lege care stabilește că ministerul de interne poate însărcina controlul și inspectarea administrațiilor locale, precum și activității celorlalți reprezentanți ai săi și pe inspectorii generali administrativi ;

Având în vedere că o acțiune de control și îndrumare ca să poată da cele mai bune rezultate, trebuie a se desfășura pe regiuni, fixându-se cât mai precis sfera atribuțiunilor ;

Văzând și dispozițiunile art. 2 din legea pentru organizarea serviciilor administrațiilor centrale din ministerul de interne și art. 4 din regulamentul aceleiași legi,

Decidem :

Art. I. Acțiunea de control și îndrumare a activității consiliilor comunale și județene și a serviciilor exterioare ale ministerului de interne, se va exercita de inspectorii generali administrativi ai ministerului, având ca ajutoare pe inspectorii generali.

Pentru înlesnirea controlului, inspectorii vor fi repartizați pe circumscripțiuni cu reședința în unul din orașele mai importante din circumscripțiune.

Circumscripțiile vor putea fi modificate și reședințele schimbate după interesele de serviciu de către ministerul de interne.

Art. II. Se fixează 10 circumscripțiuni și reședințele lor cu repartitia următoare a județelor :

Circumscripția I. cu reședința la Pitești, va cuprinde județele : Mehedinți, Gorj, Dolj, Romanați, Vâlcea, Olt, Argeș, Teleorman, Muscel, Dâmbovița, Vlașca.

Circumscripția II. cu reședința la Ploiești, va cuprinde județele : Prahova, Ilfov, Ialomița, Buzău, Tulcea, Constanța, Calicara, Durostor, Râmnicu-Sărat, Brăila.

Circumscripția III cu reședința la Iași, va cuprinde județele : Covurlui, Fălciu, Roman, Neamț, Fălțiceni, Iași, Putna.

Circumscripția IV cu reședința la Botoșani, va cuprinde județele : Cernăuți, Rădăuți, Storjineț, Suceava, Câmpulung, Dorohoi, Botoșani.

Circumscripția V cu reședința la Chișinău, va cuprinde județele : Soroca, Orhei, Bălți, Lăpușna, Hotin.

Circumscripția VI cu reședința la Cetatea-Albă, va cuprinde județele : Cetatea-Albă, Tighina Cahul, Ismail.

Circumscripția VII cu reședința la Sibiu, va cuprinde județele : Hunedoara, Alba, Târnava-Mare, Târnava-Mică, Sibiu, Făgăraș.

Circumscripția VIII cu reședința la Tg.-Mureș, va cuprinde județele : Turda, Mureș, Ciuc, Odorhei, Trei-Scaune, Brașov.

Circumscripția IX cu reședința la Oradea, va cuprinde județele: Bihor, Arad, Timiș-Torontal, Caraș, Severin.

Circumscripția X cu reședința la Cluj, va cuprinde județele: Maramureș, Satu-Mare, Sălaj, Someș, Năsăud, Cluj.

Repartiția inspectorilor generali administrativi pe circumscripțiuni se va face prin deciziune a parte.

Art. III. Activitatea organelor de control se va desfășura în modul următor:

Cel puțin odată pe trimestru, inspectorii generali administrativi vor inspecta în amănunt, activitatea tuturor administrațiilor județene și ale comunelor urbane reședință din circumscripție cât și activitatea prefecturilor.

Inspekția comunelor urbane nereședință și a comunelor rurale se va face de către prefecti și pretori. Inspectorii generali administrativi vor observa ca aceste inspekții să se facă cât de des, vor da îndrumările cuvenite și vor inspecta cel puțin odată pe an comunele urbane nereședință și câte o comună rurală din fiecare plasă din circumscripțiune.

Inspekțiunile organelor de control vor privi în primul loc, aplicarea dispozițiilor legii de unificare administrativă și a legii contabilității publice.

Ordinea de chestiuni, cari vor forma în deosebi preocuparea d-lor inspectorii generali administrativi cu prilejul inspekțiilor, se va stabili de minister, în conferințele trimestriale, ce vor avea loc în București, în localul ministerului de interne.

Art. IV. D-nii inspectorii generali clasa II vor lucra în circumscripțiune după prealabila aprobare a inspectorilor generali administrativi dela cari vor primi directive și îndrumări.

În caz când un inspector general clasa II va primi din partea ministerului delegațiuni de cercetări sau anchete în circumscripțiune, va fi dator să încunoștințe și pe inspectorul general administrativ;

Art. V. De toate constatările ce vor face cu prilejul inspekțiilor, d-nii inspectorii generali administrativi vor întocmi și înainta ministerului rapoarte lunare detaliate.

Art. VI. Dispozițiunile din deciziunea de față se vor pune în aplicare pe ziua de 1 Decembrie 1927.

Art. VII. D. director general al personalului și controlului este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a dispozițiilor cuprinse în prezenta deciziune.

Data la 18 Noembrie 1927.

Ministru, I. G. Duca,

Legea timbrului și a impozitului pe acte și fapte juridice.

(Urmare).

Art. 84. — Orice persoană particulară care în transacțiunile civile sau comerciale supuse la impozitul

proporțional, care se poate percepe și prin coli timbrate și prin timbre mobile, se va servi de hârtie netimbrată sau insuficient timbrată, precum și acei ce au dreptul a percepe taxe nu vor reține și plăti acest impozit în termenul prevăzut de lege, se vor pedepsi cu de trei ori impozitul proporțional datorat.

Art. 85. — Acei cari vor vinde în mod obișnuit timbre mobile sau înscurtate fără autorizație, specială sau le vor vinde cu un preț mai mare decât valoarea lor, chiar când vor poseda autorizație vor fi supuși la plata unei amenzi de 200—1.000 lei iar, în caz de redicivă la plata unei amenzi dela 500—20.000 lei, cum și în ambele cazuri la confiscarea timbrelor și hârtiei timbrate găsită la ei.

Art. 86. — Este redicivă în sensul acestei legi, ori de câte ori o nouă contravenție a fost săvârșită înăuntrul termenului de un an dela data când precesul-verbal aprobat de Minister de constatarea unei contravenții anterioare a rămas definitiv.

Art. 87. — Când o parte a format un act sau a participat la formarea lui printr'un mandatar, în caz de contravenție cu bună știință în ce privește plata taxelor de timbru și impozitelor proporționale, mandatarul este respopsabil solidar cu mandatele atât pentru taxe și impozite cât și pentru amenzi.

Art. 88. — Când pentru actele supuse impozitelor proporționale cari se percep exclusiv prin viză vor exista contra inscripțiuni, cari vor cuprinde un preț mai mare decât cel prevăzut în actul impozabil, sau s'ar descoperi fraude prin orice alt chip, părțile cari au participat cu bună știință la săvârșirea fraudei, profitând de ea, se vor supune, în afară de impozitul ce se dorește, și la plata unei amenzi de o valoare întreită a impozitului ce ar fi trebuit să plătească pentru diferența de valoare cuprinsă în contra-inscripțiuni sau pentru valoarea ascunsă prin fraudă.

Art. 89. — Societățile, Cassele de bancă și particularii, detentori ai unei averi succesoriale, cari cu bună știință vor contraveni la oricari din dispozițiunile art. 20, sunt pasibili de o amendă specială de 1.000 până la 20.000 lei.

Osebit sunt solidar respopsabili pentru plata impozitului succesoral, în limitele sumelor sau valorilor eliberate sau transmise, precum și pentru plata amenzii prevăzută de art. 76 în aceleași limite.

Art. 90. — Orice plată de amendă nu dispensează pe contravenient de plată taxelor de timbru și impozitelor stabilite prin legea de față,

Art. 91. — În toate cazurile de contravenție la această lege nu se va percepe după natura impozitelor decât o singură amendă, oricare ar fi numărul contravenienților. Atât amenda cât și taxele sau impozitele se vor putea urmări în mod solidar dela fiecare contravenient.

Art. 92. — Când o contravenție a fost săvârșită

cu complicitatea unei autorități chemată a taxa, autentifică, legaliza sau lua în orice alt mod parte la formarea actului impozabil, funcționarul public este pasibil de amendă, iar părțile sunt solidar responsabile numai pentru taxele de timbru sau impozit.

Aceeaș pedeapsă, de care e pasibil funcționarul public, se aplică și notarului public.

În cazul când se constată că părțile au indus pe aceștia în eroare, ele devin singure pasibile și de amendă. În caz de conivență sunt deopotrivă solidari responsabili de amendă.

Art. 93. — Amenzile din contravențiuni, prevăzute prin legea de față, nu vor putea fi reduse de instanțele judecătorești decât când vor depăși maximum prevăzut de lege.

Când ele vor fi pronunțate printr'o greșită aplicare a textului legii, justiția este în drept, după cazuri, să le reducă sau să le suprimă.

Art. 94. — Ministerul de Finanțe, direct, sau prin delegație, apreciind faptele, poate să dispenseze în totul de amendă sau să o reducă în toate cazurile prevăzute de taxele de mai sus, cu restricția din art. 73.

Art. 95. — Inspectorii Ministerului de Finanțe au atribuția de a face cercetări și a constata contravențiuni la legea de față, la orice autoritate judecătorească ori administrativă.

Administratorii financiari și orice delegații ai Ministerului au aceleași atribuțiuni numai la judecătorii tribunale, notari publici, cum și la orice altă autoritate administrativă.

Cercetările la Curți nu se pot face decât cu înștiințarea președinților.

SECȚIA III

Infrațiuni penale

Art. 96. — Se va pedepsi cu o amendă dela 500 până la 2.000 lei sau cu închisoare dela 15 zile la 6 luni, acela care cu bună știință se va servi cu un timbru sau cu o hârtie timbrată care a mai fost întrebuințată. Se va aplica aceeaș pedeapsă vânzătorului unui asemenea timbru sau hârtie.

În caz când vor fi sustrate prin orice procedeu depe actele depuse la o autoritate publică sau întreprindere privată, infractorul, chiar dacă nu le-a da o nouă întrebuințare, se va pedepsi cu aceeaș pedeapsă.

Art. 97. — Acei cari vor contraface, vor falsifica, ori vor încerca să contrafacă sau să falsifice timbrele Statului, chiar dacă nu le vor fi întrebuințat, precum și acei cari vor procura sau vor participa la aceste fapte, acei cari vor introduce în țară timbre contrafăcute ori falsificate sau le vor întrebuința în orice mod cu bună știință în prejudiciul Statului, se vor pedepsi cu închisoare dela 3—5 ani și cu interdicțiunile pe timp mărginit.

În caz de aplicare de circumstanțe atenuante, pedeapsa nu va putea fi redusă mai jos de un an.

Art. 98. — Infrațiunile prevăzute și pedepsite prin aceste două articole se vor putea constata de ofițerii de poliție judecătorească, ca și de agenții enumerați la art. 70.

Infrațiunile se vor judeca de tribunalele corecționale conform regulilor ordinare de procedură penală.

CAPITOLUL IX

Prescripțiuni

Art. 99. — Drepturile fiscului la taxele timbrului și impozitului proporțional și amenzii se prescriu în modul următor:

- a) Pentru taxele de timbru și impozitul proporțional, afară de succesiuni, după trecerea de 5 ani;
- b) Pentru impozitul succesoral, după trecerea de 10 ani;
- c) Pentru amenzii, după trecerea de 5 ani.

Art. 100. — Termenele de prescripție vor curge, § 1. Pentru actele autentice sau notariale, dela data autentificării sau legalizării lor ori a confecționării de către notarii publici.

§ 2. Pentru actele sub semnătură privată, din momentul ce au dobândit dată certă prin înregistrarea lor la o autoritate publică ori prin decesul uneia din părți.

§ 3. Pentru contractele de vânzări de păduri cum și contractele de exploatare de mine, cariere, puțuri de păcură și petrol, închirieri sau arendări de orice natură și sub orice formă, dacă sunt verbale și fără dată certă obținută în modul arătat mai sus, din momentul începerii posesiunii sau folosinței.

§ 4. Pentru succesiunile directe, din momentul expirării termenului în care moștenitorii sunt ținuți să facă declarație de averea rămasă.

Pentru celelalte succesiuni și legate, din momentul trimiterii în posesie. Dacă însă posesia are loc fără mijlocirea justiției, prescripția va curge dela actul public sau cu dată certă obținută în modul mai sus arătat, ce ar fi intervenit între părți, iar în lipsa de act dela data decesului.

§ 5. Pentru amenzile la cari sunt supuși funcționarii publici, notarii publici, cum și debitanții de timbre din momentul comiterii contravențiunii.

Art. 101 — Prescripția se întrerupe prin orice acte preliminare de constatare dresate de organele fiscale competente.

Art. 102. — Orice pretențiuni ale particularilor pentru taxe, impozite sau adause rău percepute de fisc se prescriu prin trecerea de 5 ani din ziua când s'a efectuat perceperea sau de când s'a născut dreptul la restituire.

CAPITOLUL. X

Dispozițiuni generale și tranzitorii

SECȚIA I

Dispozițiuni generale

Art. 103. — Când un act sau orice cerere supusă taxării prevede un preț sau valoare exprimată în valută străină, părțile interesate sunt ținute să indice și să justifice aceste valori și în monedă națională după cursul zilei.

Art. 104. — Depe toate actele cari se vor viza cu ocazia percepției taxelor de timbru și impozitelor proporționale se vor lăsa de părți o copie la autoritatea fiscală respectivă.

In caz când convenția părților este verbală, părțile sunt datoare ca odată cu cererea de taxare să lase la aceeași autoritate o notă scrisă depe această convenție cuprinzând clauzele ei esențiale cari vor servi de bază la impunere.

Art. 105. — Orice act făcut în țară străină care după lege este supus taxei de timbru sau impozitului proporțional, nu va putea fi prezentat înaintea autorităților din România, nici nu se va putea întrebuița și executa în orice mod în țară mai înainte de a fi investit cu timbrul legal sau cu viza autorității fiscale respective pentru perceperea taxei de timbru și impozitelor la cari este supus prin legea de față.

Art. 106. — Contractele nenumite sunt supuse la taxele de timbru și impozitul pe acte după caracterul juridic dominant al actului în raport cu convențiunile, obligațiunile sau faptele juridice impozabile cu cari au cea mai apropiată analogie.

Art. 107. — În toate cazurile în cari legea prevede un maximum de valoare pentru taxare, cifra acestui maximum se socotește inclusiv.

Art. 108. — Ministerul este autorizat a acorda debitanților o remiză de maximum 3% din valoarea timbrelor vândute în comunele urbane și de maximum 10% în comunele rurale.

Remiza funcționarilor însărcinați cu vânzare de timbre nu poate trece de 2%.

Ministerul este obligat a reprimi dela debitanți și dela cei însărcinați cu vânzare, pe valoare nominală, timbrele în bună stare, ținându-se seamă de remiza primită.

Cei ce vând timbre sunt deasemenea îndatorăți să preschimbe contra sumei de 2 lei orice hârtie timbrată.

Preschimbarea nu poate avea loc dacă actul poartă vreo semnătură.

Nu se pot preschimba, chiar dacă nu sunt semnate, copiile cererilor făcute în justiție, precum și orice acte de procedură judiciară destinate a i se înmâna părților.

Art. 109. — Din încasările timbrului se va afecta Ministerului Sănătății și Ocrotirilor Sociale o sumă reprezentând 6%, din totalul încasărilor anuale făcute în baza acestei legi.

Produsul taxei de 3%, prevăzută la art. 14, alin. 20, se va repartiza astfel: 1,25 muncipiilor pe teritoriul cărora au loc alergările; iar 1,75 fondului zootehnic central, conform art. 10, alin. 2 din legea privitoare la creșterea, înfrumusețarea și apărarea sănătății animalelor din 3 Ianuarie 1926.

Art. 110. — Pentru rezolvirea dificultăților de aplicare a dispozițiilor prezentei legi, se instituie o comisiune pe lângă Ministerul de Finanțe, care va fi compusă din delegați și reprezentanți ai Ministerelor de Finanțe, Justiție și Sănătății și Ocrotirilor Sociale, un consilier înaltei Curți de casație, câte un delegat al Camerelor de comerț, industrie și agricole, un delegat al consiliului general al Băncii Naționale și un membru al baroului de Ilfov.

Comisiunea își va da avizul asupra tuturor chestiunilor ce i se vor pune de Minister cu privire la executarea acestei legi.

SECȚIA II

Dispozițiuni tranzitorii

Art. 111. — Legea prezentă nu are putere retroactivă.

Taxele și impozitele prevăzute în ea se vor percepe numai dela actele ce vor lua naștere din ziua aplicării sale.

Toate legile, regulamentele și ordonanțele asupra timbrului, înregistrării și impozitelor pe acte și fapte juridice din Vechiul Regat și teritoriile liberate, cum și dispozițiunile din legile de procedură, execuțiune și notariale în aceeași materie și orice alte acte, legi ordinare, contractarii legii de față, rămân abrogate dela această dată.

Sunt și rămân aarogate orice alte dispozițiuni privitoare la scutiri, în afară de cele prevăzute în legea de față.

Sunt de asemenea abrogate dispozițiunile privitoare la legea și regulamentul pentru timbru de asistență socială în legătură cu dispozițiunile de impunere din prezenta lege cum și orice dispozițiuni cuprinse în legile și ordonanțele cari prevăd taxe sau impozite în folosul comunelor la aceleași acte și fapte juridice impuse exclusiv prin legea de față.

Se exceptează taxele prevăzute la art. 50 din legea pentru reglementarea migrațiunilor, taxe cari rămân în vigoare.

Art. 112. — Succesiunile pendinte deschise sub vechile legiuiri de timbru se vor constata după normele de procedură prescrise prin prezenta lege.

În Ardeal, Banat și Bucovina moștenitorii și le-

gatarii având vocațiune la asemenea succesiuni, sunt ținuți ca în termen de 6 luni dela promulgarea acestei legi și subsanctiunile prevăzute de ea, să facă declarațiune de deschiderea subcesiunii în forma prescrisă de art. 59 din legea de față.

Organele fiscale competente sunt în drept de a constata și impune succesiunile pendinte și mai înainte de facerea declarațiunii, de către cei în drept.

Art. 113. — Această lege se va pune în aplicare la 1. Mai 1927.

Această lege s'a votat de adunarea deputaților în ședința dela 15 Aprilie anul 1927 și s'a adoptat cu majoritate de una sută zece voturi, contra cinci.

Vice-președinte, **Al. Otetelișeanu.**

(L. S. A. D.)

Secretar, **Toma Rădulescu.**

Această lege s'a votat de Senat în ședința dela 15 Aprilie anul 1927 și s'a adoptat cu majoritate de una sută douăzeci și șapte voturi, contra unu.

Vice-președinte, **N. Darvari.**

(L. S. S.)

Secretar, **Mihail Rădulescu.**

Promulgăm această lege și ordonăm ca ea să fie investită cu sigiliul Statului și publicată în Monitorul Oficial.

Dat în București, la 29 Aprilie 1927.

(L. S. St.)

Președintele consiliului de miniștri
și ministru de finanțe,

General Al. Avarescu.

FERDINAND

Ministrul justiției,
T. Cudalbu.

Lucrare recomandată.

Prefecților de județe, pretorilor de plăși și primăriilor din Transilvania de către Ministerul de Interne cu No. 7991—1927 — A. Curților de Apel din Ardeal pentru folosința instanțelor judecătorești de către Ministerul de Justiție sub No. 59462—59466 din 10 Aug. 1927.

PROCEDURA TUTELARĂ

DIN

TRANSILVANIA

DE

Dr. Carol Nesselrode

judecător la tribunalul Bihor
cu gr. de Consilier de Curte de Apel

Manualul cuprinde în afară de legile referitoare la tutelă și curatelă încă alte 17 legi care sunt în strânsă legătură cu aceasta materie, ca ex. legea testamentară, succesorală, matrimonială, ocrotirea copiilor, a instanței infractorilor minori, pentru declarare de mort, — mai de parte 14 regulamente, ordonanțe și circulare referitoare la aceste legi, precum și în afară de 83 modele și formulare necesare în cauzele tutelare și cari facilitează rezolvarea lor, — îndrumare detaliată pentru 68 feluri de proceduri în interesul minorilor.

Cartea e tipărită pe hârtie bună albă, pe 663 pagini, — cu un format mare și cu un index alfabetic. — Costul volumului e 500 lei. — Comenzi se pot face la autor, Oradea Bulevardul Reg. Ferdinand No. 55/B.

În curând apare în Editura **ALEXANDRU ANCA CLUJ**, o carte de cuvântări la cununii:

„Pus-ai pe capetele lor cunună“

de Gheorghe Mânzat preot-protopop on. aprobată de Ven-Ordinariat de Gherla sub No. 4721/927
Prenotări se pot face la Librăria „Anca“ Cluj și la Administrația „Sionul Românesc“ Lugoj.

PUBLICAȚIUNI

Publicațiune.

Notariatul Archiș, plasa Beliu, jud. Bihor caută un secretar de notar vărsat în agendele administrative cu salariul și retribuțiunile prevăzute în buget, afară de salar primește locuință în natură, venite laterale, și din facerea cadastrului după merit. Postul se poate ocupa momentan.

NOTAR.

Publicațiune.

Horn Alexandru, impieगत comunal, domiciliat în Archiș, plasa Beliu, în etate de 28 ani, cu praxă notarială de 12 ani, r. cath. cu 4 cl. civile, conduce o cancelarie singur, vorbește românește, nemțește și ungurește verbal și în scris caută un post unde să-și poată asigura existența.

Notar diplomat cu praxă de 30 ani, vărsat în toate agendele notariale, posedă limba română și ungară atât în scris cât și verbal, caută un post de scriitor. Adresa: Andrei Balogh proprietar, Ciumafaiia, p. u. Borșa, jud. Cluj.

Publicațiune.

Subsemnatul, posedând examenul de agent administrativ, având practică în lucrările de primărie, caută post de subnotar, secretar comunal sau altă funcțiune corespunzătoare.

Pot ocupa funcțiunea imediat.

Constantin M. Cruceriu
Valea cu Apa Gorjiul.

Publicațiune.

Scriitoare, versată în toate agendele administrative și în cele de dare posedă praxă de mulți ani caută un post la notariat.

Adresa: Ludvic Calman subnotar, Vârșolț județul Sălaj.

Subsemnatul sub regimul maghiar, vre-o 25 de ani am fost angajat ca scriitor și ca vice notar substituit în mai multe județe, și sub regimul român am funcționat în susmenționata calitate, în timpul acesta am câștigat praxa necesară în agendele administrative notariale, posed limba statului, germană, sârbă, croată, bulgară, maghiară și posed 4 clase liceale. Caut un post de scriitor. Adresa: Stanislav Ioanoviciu, Seceani, jud. Timiș plasa Vinga.

Cancelist etatea 42 ani, căsătorit, naționalitate sas, cu praxă administrativă îndelungată, 3 cl. liceale, caut post.

Posed afară de limba oficială, germana și maghiara. Rog oferte pe adrese: **Gustav Breitenstein**, primăria Vulcan, jud. Hunedoara.

Caută post un scriitor căsătorit, cu praxă de 8 ani pe terenul administrativ, posedă limba statului, limba maghiară, germană, sârba și bulgară.

Postul îl pot ocupa imediat.

Adresa: Lucaciu Uzon Ghilad jud. Timiș-Torontal.

Anunț.

Subsemnatul Ion Gh. Tudosie, secretarul primăriei comunei Coșoveni de sus, jud. Dolj, absolvent al examenului de capacitate pentru primul grad în funcțiune, cu certificat de media obținută la examen cu gradul de agent stagiar, având o vechime de 5 ani în cancelarie, dorește a ocupa un post de secretar sau copist comunal la orice comună din județele Ardealului. Oferte pe adresa: secretarul primăriei Coșoveni de sus, jud. Dolj.

La notariatul Les plasa Cefa județul Bihor, se caută un scriitor, vărsat în toate agendele notariale, să poseadă limba statului.

Salar lunar 2000 (două mii) lei și întreținere, afară de spălat și vestminte de pat. Postul se poate ocupa imediat.

NOTAR.

Un impieगत (fost subnotar) maghiar caută post la un notariat ca impieगत sau executor, cunoaște limba română și puțin germană, în administrația comunală are praxă de 15 ani.

Adresa: **Antonie David**, Livada de câmp p. u. Pui, Jud. Hunedoara.

Publicațiune.

Subsemnatul secretar notarial cu praxă de 4 ani, necăsătorit, de 27 ani, gr. cath., cu VI clase liceale, caut un post la un notariat comunal sau cercual cu un salar fix, vipt, locuință, încălzit și luminat. Postul îl pot ocupa dela 1 Ianuarie 1928.

Oferte pe adresa **Victor Mureșan** secretar notarial Hida, jud. Cluj.

Publicațiune.

La primăria comunei Dorobanți (jud. Arad) se caută un scrietor vărsat în agendele administrative. Preferat care cunoaște limba maghiară și scrisul cu mașina.

Salar: 2000 Lei, încălzit și în caz de bună purtare 300—5000 Lei din alte venite.

Postul se poate ocupa imediat.

Dorobanți, la 16 Octomvrie 1927.

NOTAR.

Publicație.

Scriitoare versată în toate agendele administrative și în cele de dare, cu practică de mai mulți ani caută post.

Adresa: S. Cerne Șimleul-Silvaniei Str. Coșbuc 4.